

Studieplan 2008/2009

Samfunnsfag årsstudium

Studiepoeng: Arbeidsmengde i studiepoeng er: 60.

Studiets varighet, omfang og nivå

Studiet tilbys som heltidsstudium, har en normert studietid på et år og gir 60 studiepoeng. Studiet er også velegnet som deltidsstudium over lengre tid enn normert, da studiet har seks selvstendige moduler som kan tas uavhengig av hverandre. Nivået på samfunnsfag årsstudium er grunnutdanning på bachelornivå.

Innledning

Samfunnsfag årsstudium omfatter fagene historie, geografi og samfunnskunnskap. Årsstudiet gir en innføring i de tre samfunnsfagene begreper, teorier og metoder, og gjør studentene i stand til å kunne anvende disse på norske og internasjonale samfunnsforhold. Studieplanen er utarbeidet etter rammeplan og forskrift for fireårig allmennlærerutdanning fra 2003.

Læringsutbytte

Samfunnsfag årsstudium gir grunnleggende kunnskap om samspillet mellom mennesker, grupper og samfunn i ulike tidsepoker og i ulike deler av verden. Studentene får innsikt i ulike historiske perioder og aktuelle politiske og sosiale utfordringer i et utvalg regioner.

Årsstudiet gir kunnskap og innsikt i faglige problemstillinger knyttet til demokrati og menneskerettigheter; det flerkulturelle samfunnet; velferd og velferdsstat; likhet og ulikhet; likestilling; barn og ungdom; EU og europeisk integrasjon; bærekraftig utvikling samt Nord/Sør-spørsmål. Problemstillingene er knyttet til samfunnsforhold i Norge, Europa og Afrika. Studentene får kunnskap og innsikt i sentrale epoker i tidlig norsk historie, nyere norsk historie, samt utvalgte epoker i europeisk og afrikansk historie.

Årsstudiet fremmer internasjonal solidaritet samt toleranse og respekt for ulike kulturer. Samfunnsfag årsstudium bidrar til utviklingen av en faglig reflektert holdning til samfunnet.

Lærerstudenter og lærere som tar samfunnsfag årsstudium (eller enkeltmoduler) skal også, gjennom ulike tilnæringsmåter til undervisning og didaktisk refleksjon, utvikle en lærerrolle som fremmer elevenes samfunnsbevissthet, interesse for og glede av faget. Arbeidet med målområdene skal sikre et vekselspill mellom teoretisk kunnskap, praksiserfaring, faglig utvikling og didaktisk refleksjon.

Målgruppe

Årsstudium i samfunnsfag er utviklet for fire ulike målgrupper:

- Lærerstudenter (i allmennlærerutdanningens tredje eller fjerde studieår) som ønsker undervisningskompetanse i samfunnsfag.
- Lærere som ønsker undervisningskompetanse i samfunnsfag.
- Studenter som ønsker å ha et eller flere samfunnsfaglige emner som del av sin bachelorgrad eller andre sammensatte studier.
- Yrkesutøvere i offentlig og privat sektor som ønsker å utdype og/eller formalisere sin samfunnsfaglige kompetanse.

Kompetanse

Samfunnsfag årsstudium gir undervisningskompetanse i samfunnsfag i grunnskolen for allmennlærerstudenter. Studiet gir en generell samfunnsfaglig kompetanse, noe som er en viktig og nyttig komponent i mange sammensatte studier, for eksempel bachelorgrader. Studenter som ønsker det, vil kunne gå videre med studier i samfunnsfag gjennom å ta en bachelorgrad og senere mastergrad i et samfunnsvitenskapelig fag

Opptakskrav fritekst

For å bli tatt opp på studiet kreves generell studiekompetanse eller godkjent realkompetanse på tilsvarende nivå. For å få innpasset moduler fra samfunnsfag årsstudium som fag i allmennlærerutdanningen eller som del av andre studier, for eksempel bacheloror, henvises det til bestemmelsene for disse utdanningene.

Undervisnings- og læringsformer

Arbeidsmåtene varierer mellom forelesninger, seminarvirksomhet og arbeid individuelt og i grupper. Ulike former for kilder, som kart og statistikk, vil bli benyttet aktivt i undervisningen. Studentene vil bli fulgt opp underveis i studiet med veiledning med hensyn til faglige spørsmål.

Bruk av IKT er en integrert del av undervisningen. Det IKT-baserte studiestøttesystemet Fronter blir brukt til kommunikasjon mellom lærer og student, faglige diskusjoner og innlevering av oppgaver.

For å øke studentenes innsikt vil det som en del av undervisningen bli forsøkt arrangert mindre ekskursjoner innenlands og minst en større utenlandsekskursjon. Ekskursjonene gir studentene faglige fellers erfaringer og aktiviserer relevante læringsressurser i samfunnet. Deltakelse på disse ekskursjonene vil ikke være obligatorisk.

Studenter som tar samfunnsfag årsstudium (eller enkeltmoduler) som en del av tredje studieår i allmennlærerutdanningen, skal ha praksis i grunnskolen både i høstsemesteret og i vårsemesteret. Denne praksisen er en obligatorisk del av allmennlærerutdanningen. Gjennom praksis skal studentene

Høgskolen i Hedmark

få anledning til å reflektere over og anvende faglig og fagdidaktisk kunnskap de har tilegnet seg. Det legges derfor opp til fagpraksis i samfunnsfag. Praksis vil bli lagt utenom oppsatt undervisning.

For lærerstudenter og lærere som tar samfunnsfag årsstudium (eller enkeltmoduler) blir det arrangert en særskilte fagdidaktisk seminarrekke bestående av seks seminar. Disse seminarene vil være et supplement til undervisningen på enkeltmodulene. Seminarene skal bygge bro mellom samfunnsfaget som vitenskapsfag og som skolefag. Allmenne didaktiske utfordringer for samfunnsfaget i skolen vil bli drøftet. En generell innføring i samfunnsvitenskapelig didaktikk vil bli gitt. Ulike tilnæringsmåter til samfunnsfagsundervisning i skolen vil bli presentert. Seminarene skal også bygge bro mellom studentenes teoretiske kunnskap og praksiserfaring ved å stimulere til faglig utvikling og didaktisk refleksjon. Seminarene vil derfor aktivisere studentene til aktiv utprøving og evaluering av fagdidaktiske metoder og teknikker innen samfunnsfag. Den fagdidaktiske seminarrekken har et særskilt pensum som vil bli opplistet under punkt C.

På modul 2 (Demokrati og menneskerettigheter i det flerkulturelle samfunn) vil det bli gitt en skriftlig individuell fordypningsoppgave. For lærerstudenter og lærere har denne oppgaven en fagdidaktisk problemstilling.

Vurderingsformer

Hver modul evalueres uavhengig av de andre modulene og ved slutten av det semesteret den aktuelle modulen tilbys. For de studentene som tar hele samfunnsfag årsstudium teller eksamensresultatet for hver modul på den endelige karakteren i samfunnsfag årsstudium i henhold til antall studiepoeng på modulen.

Vurderingsformene varierer fra modul til modul og omfatter muntlig og skriftlig eksamen, hjemmeeksamen og prøveforelesning. Alle vurderingsformene er individuelle. De seks modulene har følgende evalueringsformer:

Internasjonalisering

Høgskolen i Hedmark ønsker å gi sine studenter internasjonal erfaring gjennom å tilby et internasjonalt semester. Foruten å gi den enkelte student en unik faglig og personlig erfaring, bidrar et slikt semester til å åpne større deler av verden som potensielt arbeidsmarked. De studentene som velger en slik modell vil tilbringe store deler av vårsemesteret som utenlandsstudent tilknyttet en av høgskolens samarbeidende institusjoner i utlandet (se punkt 8 ovenfor og beskrivelse av modul 7 nedenfor).

Studiets innhold, oppbygging og organisering

Samfunnsfag årsstudium er bygd opp av følgende syv moduler:

Modul 1 - 6 er frittstående moduler. Ingen av disse modulene bygger på hverandre og kan dermed tas enkeltvis. Modul 7 (internasjonalt semester) bygger derimot på at man har gjennomført minst 30 studiepoeng i samfunnsfag (for tiden modul 1 - 3). Disse syv modulene kan kombineres på to måter for å oppnå samfunnsfag årsstudium på 60 studiepoeng.

Samfunnsfag årsstudium gjør bruk av det IKT-baserte studiestøttesystemet Fronter.

Emneoversikt

Emner

Studiepoeng År 1

- [Afrikakunnskap](#)
10 studiepoeng
- [Demokrati og menneskerettigheter i det flerkulturelle samfunn](#)
10 studiepoeng
- [Norges historie før 1870](#)
10 studiepoeng
- [Den norske velferdsstaten](#)
10 studiepoeng
- [Europakunnskap](#)
10 studiepoeng
- [Barne- og ungdomssosiologi](#)
10 studiepoeng

Emneoversikt

Afrikakunnskap

Emnekode:

Studiepoeng: 10

Språk

Norsk

Forkunnskaper

Generell studiekompetanse eller realkompetanse.

Læringsutbytte

Studentene skal skaffe seg grunnleggende kunnskaper om Afrikas varierte geografi, samfunn og historie samt de viktigste utviklingsproblemene kontinentet står overfor. Studentene skal kunne anvende disse kunnskapene til kritisk vurdering av årsakene til dagens situasjon på det afrikanske kontinent.

Innhold

- Grunnleggende trekk ved Afrikas fysiske og politiske geografi
- Innføring i Afrikansk historie, kultur og ulike levemåter
- Utviklingsteorier og strategier
- Levekårs situasjonen
- Bistand til Afrika

Organisering og arbeidsformer

Forelesninger og seminarer

Vurderingsordning

4 timers skriftlig eksamen.

Ansvarlig avdeling

Avdeling for lærerutdanning og naturvitenskap

Demokrati og menneskerettigheter i det flerkulturelle samfunn

Emnekode:

Studiepoeng: 10

Språk

Norsk

Forkunnskaper

Generell studiekompetanse eller realkompetanse

Læringsutbytte

Studentene skal utvikle evne til å forstå og diskutere hva flerkulturelle samfunn er og hvordan og hvorfor de oppstår. Studentene skal videre kunne gi et analytisk uttrykk for den ressurs og de utfordringer flerkulturelle samfunn kan representere. Studentene skal også utvikle kompetanse som gjør dem i stand til å gi innhold til begreper som demokrati og menneskerettigheter og utvikle evne til å se sammenhenger mellom ideologi, teori og operativt samfunn og mellom handling, myte og fakta

Innhold

- Demokratibegrepets historie, innhold og vilkår i ulike deler av verden.
- Utvikling av menneskerettighetene i de ulike rettighetserklæringene og de historiske forutsetninger for disse.
- Dagens utfordringer arbeidsvilkår for demokrati og menneskerettigheter innenfor rammen av en globalisert verden og flerkulturelle samfunn.
- Teoretisk og praktisk analyse av dagsaktuelle eksempler som kan øke forståelse av og evne til å fungere i et flerkulturelt samfunn står sentralt.

Organisering og arbeidsformer

Forelesninger, seminarer og kortere ekskursjoner. Enkelte seminarer kan bli gjennomført sammen med internasjonale studenter.

Vurderingsordning

24 timers hjemmeeksamen.

Ansvarlig avdeling

Avdeling for lærerutdanning og naturvitenskap

Norges historie før 1870

Emnekode:

Studiepoeng: 10

Språk

Norsk

Forkunnskaper

Generell studiekompetanse eller realkompetanse.

Læringsutbytte

Studentene skal gjennom denne modulen få oversikt over utvalgte emner i Norges historie før 1870. Studentene skal få oversikt over sentrale epoker i eldre norsk historie og viktige historiske vendepunkt. Det er et mål at studentene skal kunne se sammenhenger mellom den teoretiske og den praktiske delen av opplæringen og mellom sin egen og elevenes/andres læring

Innhold

Modulen har fokus på sentrale epoker i Norges historie før 1870. Studentene skal få innsikt i følgende epoker:

- Vikingtid og storhetstid
- Nedgangstid og dansketid
- Selvstendighetskamp og union 1814 - 1870

Fokus i fremstillingen vil være å forstå historisk utvikling. Modulen vil derfor ikke bare beskrive et historisk hendelsesforløp, men også forklare hvorfor det skjedde og hvilke konsekvenser dette hendelsesforløpet hadde. Lokalhistoriske problemstillinger vil bli behandlet som en integrert del av modulen.

Organisering og arbeidsformer

Forelesninger og seminarer. I seminarene legges det opp til at studentene skal reflektere over egen læring og anvende egen kunnskap i en problemorientert ramme.

Vurderingsordning

Muntlig eksamen.

Ansvarlig avdeling

Avdeling for lærerutdanning og naturvitenskap

Den norske velferdsstaten

Emnekode:

Studiepoeng: 10

Språk

Norsk

Forkunnskaper

Generell studiekompetanse eller realkompetanse.

Læringsutbytte

Studentene skal forstå grunnlaget for den norske velferdsstaten og fremveksten av den. Studentene skal kunne sammenligne og vurdere den norske velferdsstaten med organisering av velferdsstater i andre land. Studentene skal videre utvikle evnen til å analysere og diskutere viktige og samfunnsaktuelle tema i det norske samfunnet ut i fra et velferdsperspektiv. Studentene skal kunne knytte de ulike faglige analysene til begrepene likhet, ulikhet og velferd.

Innhold

- Begrepene likhet og ulikhet samt velferd og velferdsstat
- Grunnlaget for framveksten av den norske velferdsstaten
- Kjennetegn ved den norske velferdsstaten og dens struktur – også sammenlignet med andre typer velferdsstater
- Prinsipper for den norske velferdsstaten og de aktuelle problemer og utfordringer
- Drøfting av likhet og ulikhet i et klasse- og lagdelingsperspektiv
- Forbruk, forbruksmønster og forbrukerbevissthet i relasjon til ulikhet
- Sosial og regional ulikhet gjennom fokus på næringsstruktur og bosettingsmønster

Organisering og arbeidsformer

Forelesninger og seminarer.

Vurderingsordning

24 timers hjemmeeksamen som dokumenteres gjennom et foredrag og en etterfølgende muntlig eksaminasjon.

Ansvarlig avdeling

Avdeling for lærerutdanning og naturvitenskap

Europakunnskap

Emnekode:

Studiepoeng: 10

Språk

Norsk

Forkunnskaper

Læringsutbytte

Studenten får innsikt i og kunnskap om likhet og variasjon i dagens Europa og i et historisk perspektiv.

Innhold

- En grunnleggende innføring i Europas geografi, nyere historie og samfunnsutvikling
- Forholdet mellom nasjon, stat og etnisitet i dagens Europa og i et historisk perspektiv
- Forholdet mellom europeiske, nasjonale og regionale identiteter i dagens Europa
- Historiske, økonomiske, sosiale og politiske aspekter ved utviklingen av et nytt og samlet Europa
- EU som økonomisk og politisk system
- Hvordan EU påvirker norske samfunnsforhold
- En gjennomgang av utvalgte land og regioner i Europa

Organisering og arbeidsformer

Forelesninger og seminarer.

Vurderingsordning

Muntlig eksamen.

Ansvarlig avdeling

Avdeling for lærerutdanning og naturvitenskap

Barne- og ungdomssosiologi

Emnekode:

Studiepoeng: 10

Språk

Norsk

Forkunnskaper

Generell studiekompetanse eller realkompetanse.

Læringsutbytte

I denne modulen gis først en kort introduksjon til sosiologien som fag. Studentene gis deretter en innføring i barndom og ungdom som livsfaser i et sosiologisk perspektiv. De får grundige kunnskaper om utviklingen av norsk familiestruktur, samt en innføring i demografi.

Innhold

- **Grunnleggende sosiologiske begreper og teorier**

- **Barndommens historie**
 - Norsk familiestruktur

- **Barn og unges livsvilkår i dag**

- **Hvordan påvirkes den oppvoksende generasjon, og av hvem?**

- **Institusjonalisering, feminisering og kommersialisering**

- **Befolkningslære (demografi)**

Organisering og arbeidsformer

Forelesninger og seminarer.

Vurderingsordning

4 timers skriftlig eksamen

Ansvarlig avdeling

Avdeling for lærerutdanning og naturvitenskap